

STUDIEGIDS 2020-2021 FLEXIBELE DEELTIJD

LERARENOPLEIDING GESCHIEDENIS

Fontys

**LERARENOPLEIDING
TILBURG**

Studiegids Geschiedenis Flexibele deeltijd

Welkom bij Fontys Lerarenopleiding Tilburg (FLOT)! Leraar zijn is een prachtig beroep. FLOT wil de best denkbare leraren opleiden vanuit het besef dat de leraar het verschil kan maken voor elke leerling.

In deze studiegids vind je informatie over alle onderwijseenheden uit het programma.

Algemene informatie over studeren bij FLOT kun je vinden op onze website. Raadpleeg daarnaast regelmatig de actuele informatie op de [portal](#). Hier is onder andere rooster, uitgewerkte informatie bij de onderwijseenheden en overige informatie over de opleiding te vinden. Naast de studiegids en de portal kun je voor vragen of informatie natuurlijk ook terecht bij de studieloopbaanbegeleider, andere opleiders en studiegenoten.

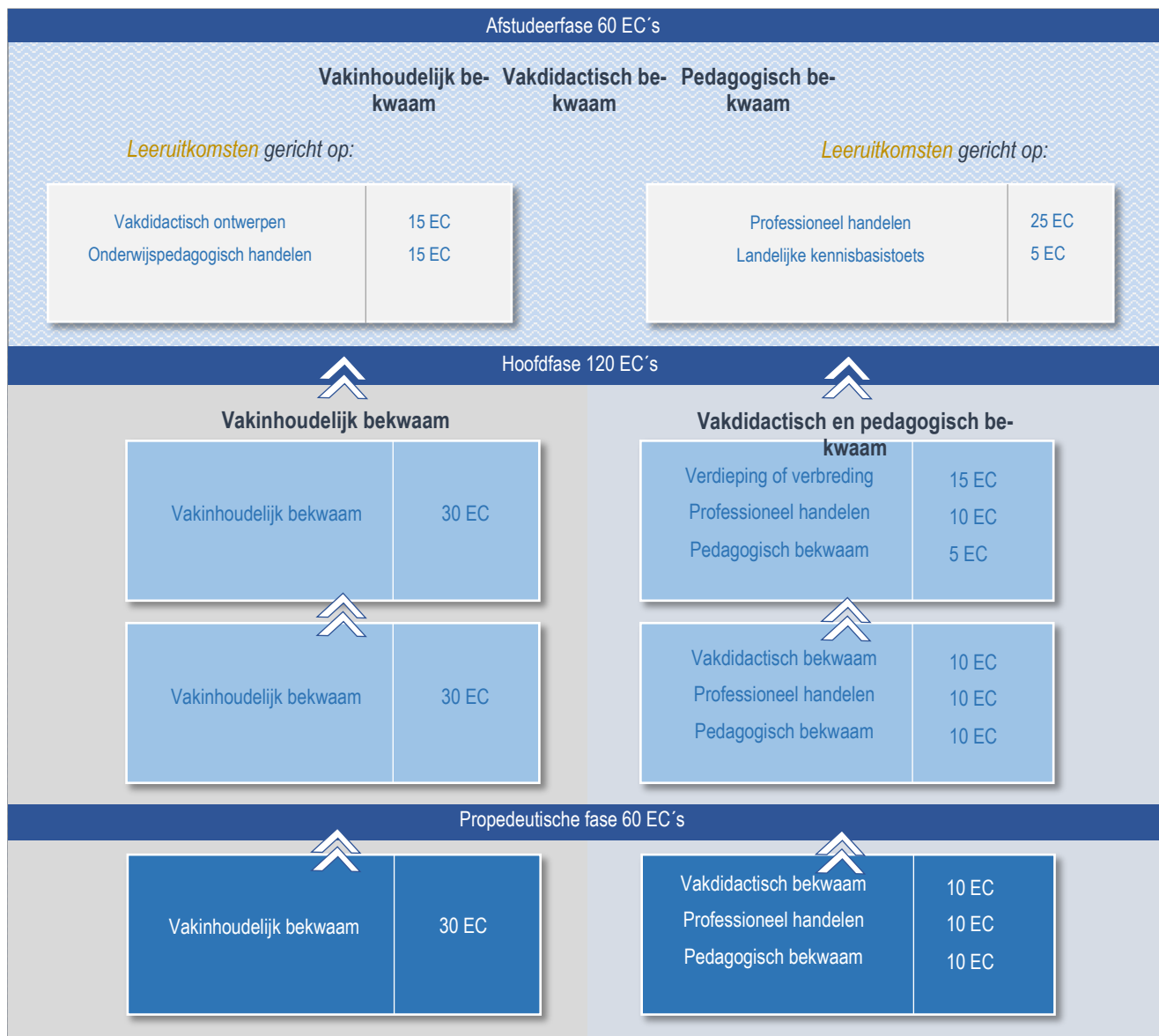
De formele regels die van toepassing zijn op jouw opleiding zijn vastgelegd in de [Onderwijs- en Examenregeling \(OER\)](#). De OER is onderdeel van het studentenstatuut, waar je meer kunt lezen over je rechten en plichten als student van Fontys. Het studentenstatuut vind je op [deze pagina](#).

We wensen je een mooie en succesvolle studietijd toe.

Namens het gehele team van FLOT,
Hanny van Geffen
Directeur Fontys Lerarenopleiding Tilburg

Als gevolg van de Corona situatie is er sprake van een verschuiving van meer offline (op locatie) naar online onderwijs en toetsing. Mede hierdoor kan het zijn dat gedurende het studiejaar een toetsvorm verandert. Eventuele omzettingen vinden plaats in overleg met de examencommissie, een procedure hiervoor zal tijdig beschikbaar zijn.

Plaats van Professioneel Handelen in het onderwijsprogramma

Gedurende de opleiding breng je veel tijd door in de praktijk van het onderwijs. Je leert relaties leggen tussen de theorie en praktijksituaties door te reflecteren met medestudenten, docenten in het werkveld en opleiders van FLOT. Gedurende de opleiding krijg je steeds meer verantwoordelijkheid als leraar in de school en word je voorbereid op het uiteindelijk zelfstandig lesgeven en functioneren binnen een school. Het leren op de werkplek vormt het hart van de lerarenopleiding.

Studenten volgen 4 stages in het totale programma van hun deeltijdopleiding.

- PHP – de oriënterende stage in de propedeusefase
- HF1 – hoofdfase stage 1
- HF2 – hoofdfase stage 2
- Afstudeerfase

N.B. Sommige studenten hebben op grond van werkervaring al een vrijstelling.

Deeltijdstudenten in de FLEX doorlopen deze stages flexibel. Perioden zijn daarmee niet vastgelegd, waardoor er onder deeltijdstudenten een enorme variatie is in tempo, vrijstellingen, sneller doorlopen. Afhankelijk van ervaring en mogelijkheden wordt binnen je onderwijsovereenkomst gekeken wanneer professioneel handelen ingezet kan worden. De student heeft hier veel eigen regie, ook wat betreft het zoeken van een stageplaats.

Je meldt je stage aan in SAS+ en dan wordt een IO-er (instituuropsleider) aan je gekoppeld. Met hen bespreek je het ontwikkelplan voor je stage en wordt ook besproken welke stage je gaat inzetten. Studenten met veel ervaring kunnen bv hoofdfase 2 starten om daarmee meteen hoofdfase 1 te verzilveren. De afspraken hierover maakt de student niet zelf. Het traject is altijd een samenspraak tussen student, IO-er en wpb (werkplekbegeleider) en SO-er (schoolopleider).

Sommige deeltijdstudenten zetten hun baan in als stageplaats. Dat mag, mits de onderwijscontext in het betreffend vakgebied ligt, een VO of MBO school is. Afwijkingen of anderssoortige stages worden altijd neergelegd bij de examencommissie. Ook deeltijders kunnen starten op een opleidingsschool. Op opleidingsscholen vormen alle studenten samen een leergroep, die onder leiding van een daartoe opgeleide opleider in de school, samen leren en werken aan een voor hen en de school kenmerkende en betekenisvolle leersituatie. Studenten volgen een geheel geïntegreerd programma. De student wordt opgenomen in het team en in de cultuur van het onderwijs op die school. Er is veel ruimte voor co-creatie, ook samen leren met zittende leraren. Op academische opleidingsscholen doen de studenten daarnaast onderzoek in het kader van een schoolontwikkelingsvraag. Een opleidingsschool is dus een leergemeenschap waarbij studenten en leraren zich blijvend ontwikkelen en regelmatig nadenken over hoe zij het onderwijs aan leerlingen kunnen verbeteren.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Professioneel Handelen Propedeutische fase
Engelse vertaling	Professional Skills
Plaats blok in de opleiding	Professioneel bekwaam Propedeuse
EC	P-fase: 10 EC
Leeruitkomsten P-fase	Gedurende de opleiding breng je veel tijd door in de praktijk van het onderwijs. Je leert relaties leggen tussen de theorie en praktijksituaties door te reflecteren met medestudenten, docenten in het werkveld en opleiders van FLOT. Gedurende de opleiding krijg je steeds meer verantwoordelijkheid als leraar in de school en word je voorbereid op het uiteindelijk zelfstandig lesgeven en functioneren binnen een school. Het leren op de werkplek vormt het hart van de lerarenopleiding. Bij het professioneel handelen wordt gewerkt met leeruitkomsten. Die beschrijven wat je als student aan het eind van de stageperiode moet aantonen. • De student ontwerpt een op zichzelf staande leeractiviteit voor leerlingen in het tweedegraads gebied, voert de activiteit uit en reflecteert op het leerproces en opleerbangsten, rekening houdend met de context, de doelen, de werkvormen en materialen. • De student draagt bij aan een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen. • De student communiceert effectief door vanuit een professionele rol betrokkenheid te tonen en contact te maken met leerlingen, collega's en medestudenten. • De student reflecteert op het eigen onderwijspedagogisch, vakdidactisch en vakinhoudelijk handelen als professional, stelt leerdoelen op en werkt zo planmatig aan zijn eigen ontwikkeling. De student onderzoekt vanuit een ontwikkelingsgerichte houding de vraag "wil en kan ik leraar worden" en onderbouwt de opleerbangsten.
Leerwegaafhankelijke toets	De student maakt een portfolio met daarin bewijslast om de leeruitkomsten aan te tonen. Op basis van het portfolio wordt een eindgesprek georganiseerd tussen student, instituutopleider (IO), werkplekbegeleider (WPB) en/of schoolopleider (SO). De werkplekbegeleider/schoolopleider heeft een adviserende rol bij de beoordeling. De instituutopleider is examinator en beoordeelt. De eindbeoordeling vindt plaats op grond van de lesbezoeken (of video's), de tussenevaluatie, het stageportfolio en het eindgesprek.
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Voor meer informatie over het werkpleklernen en de stages kun je hier terecht: https://connect.fontys.nl/instituten/flot/Stage/Paginas/Home.aspx
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Studenten deeltijd die het FLEX programma volgen wordt bij de intake bepaalt welke stages voor hen gelden. Dat wordt vastgelegd in de onderwijsovereenkomst. Een deeltijdstudent mag altijd starten met een stage, ongeacht welke periode. De stage

	dient wel aangemeld te worden in SAS+, zodat een IO-er gekoppeld kan worden.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Vakdidactiek lessencyclus
Engelse vertaling	Teaching methods
Plaats blok in de opleiding	Vakdidactisch bekwaam Propedeuse
EC	10
Leeruitkomsten + toelichting	De student ontwerpt, op basis van de aspecten van domein 2 van de kennisbasis bachelor, een onderbouwde lessenreeks, op zodanige wijze dat de visie op het schoolvak, doelstellingen, leermiddelen, werkvormen en toetsing zoals geformuleerd in de kennisbasis bachelor adequaat verwerkt zijn, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied.
Leerwegonafhankelijke toets	Dossier
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Wilschut, A., van Straaten, D. & van Riessen, M. (2013). <i>Geschiedenisdidactiek. Handboek voor de vakdocent</i> . Bussum: Coutinho.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Tijd van jagers en boeren en Tijd van Grieken en Romeinen
Engelse vertaling	Era of hunters and peasants and Era of Greeks and Romans
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Propedeuse
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	De student kan de kenmerkende aspecten van de tijdvakken 1 en 2 zoals beschreven in de kennisbasis geschiedenis bachelor uitleggen, met behulp van verschijnselen, ontwikkelingen, gebeurtenissen en personen, op een zodanige wijze dat er sprake is van een gedetailleerde en gevarieerde uitleg, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. Toelichting: Onder gedetailleerd en gevarieerd verstaan wij de behandeling van de kenmerkende aspecten in handboeken zoals hieronder genoemd bij aanbevolen bronnen.
Leerwegaafhankelijke toets	Kennistoets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	• Hunt, L. e.a. (2016). <i>The making of the West. Peoples and cultures</i> (fifth edition of later). Boston/New York: Bedford St. Martin's. • Kaptein, H. en Rovers, F. e.a.. (2016) <i>Oriëntatie op geschiedenis. Basisboek voor de vakdocent</i>. Van Gorcum • Harari, Yuval Noah (2017), <i>Sapiens, een kleine geschiedenis van de mensheid</i>. Amsterdam
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Tijd van Monniken en ridders en Tijd van steden en staten
Engelse vertaling	Era of monks and knights and Era of cities and states
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Propedeuse
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	De student kan de kenmerkende aspecten van de tijdvakken 3 en 4 zoals beschreven in de kennisbasis geschiedenis bachelor uitleggen, met behulp van verschijnselen, ontwikkelingen, gebeurtenissen en personen, op een zodanige wijze dat er sprake is van een gedetailleerde en gevarieerde uitleg, ten behoeve van zijn lessen in het tweede graads gebied. Toelichting: Onder gedetailleerd en gevarieerd verstaan wij de behandeling van de kenmerkende aspecten in handboeken zoals hieronder genoemd bij aanbevolen bronnen. De student kan aspecten van historisch redeneren, zoals geformuleerd in de kennisbasis geschiedenis bachelor, toepassen op aangereikte historische casussen uit de tijdvakken 3 en 4, op een zodanige wijze dat er sprake is van een gedetailleerde en navolgbare uitleg, ten behoeve van zijn lessen in het tweede graads gebied. Toelichting: onder gedetailleerd en navolgbaar verstaan wij de behandeling van de thema's van historisch denken zoals uitgewerkt in bijvoorbeeld <i>Historisch denken</i> van Van Straaten of 'Historical reasoning' van Van Bortel en Van Drie (zie aanbevolen bronnen).
Leerwegaafhankelijke toets	Kennistoets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	• Hunt, L. e.a. (2016). <i>The making of the West. Peoples and cultures</i> (fifth edition of later). Boston/New York: Bedford St. Martin's. • Kaptein, H. en Rovers, F. e.a.. (2016) <i>Oriëntatie op geschiedenis. Basisboek voor de vakdocent</i>. Van Gorcum • Van Straaten, D. (red.). (2012). <i>Historisch denken. Basisboek van de vakdocent</i>. Assen: Van Gorcum.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Tijd van ontdekkers en hervormers en Tijd van vorsten en regenten
Engelse vertaling	Era of explorers and reformers and Era of regents and kings
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Propedeuse
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	De student kan de kenmerkende aspecten van de tijdvakken 5 en 6 zoals beschreven in de kennisbasis geschiedenis bachelor uitleggen, met behulp van verschijnselen, ontwikkelingen, gebeurtenissen en personen, op een zodanige wijze dat er sprake is van een gedetailleerde en gevarieerde uitleg, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. Toelichting: Onder gedetailleerd en gevarieerd verstaan wij de behandeling van de kenmerkende aspecten in handboeken zoals hieronder genoemd bij aanbevolen bronnen. De student kan aspecten van historisch redeneren, zoals geformuleerd in de kennisbasis geschiedenis bachelor, toepassen op aangereikte historische casussen uit de tijdvakken 5 en 6, op een zodanige wijze dat er sprake is van een gedetailleerde en navolgbare uitleg, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. Toelichting: onder gedetailleerd en navolgbaar verstaan wij de behandeling van de thema's van historisch denken zoals uitgewerkt in bijvoorbeeld <i>Historisch denken</i> van Van Straaten of 'Historical reasoning' van Van Bortel en Van Drie (zie aanbevolen bronnen).
Leerwegaafhankelijke toets	Kennistoets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	- Hunt, L. e.a. (2016). <i>The making of the West. Peoples and cultures</i> (fifth edition of later). Boston/New York: Bedford St. Martin's. - Kaptein, H. en Rovers, F. e.a.. (2016) <i>Oriëntatie op geschiedenis. Basisboek voor de vakdocent</i>. Gorcum - Van Straaten, D. (red.). (2012). <i>Historisch denken. Basisboek van de vakdocent</i>. Van Gorcum.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Tijd van pruiken en revoluties en Tijd van burgers en stoommachines
Engelse vertaling	Era of wigs and revolutions and Era of citizens and steam engines
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Propedeuse
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	De student kan de kenmerkende aspecten van de tijdvakken 7 en 8 zoals beschreven in de kennisbasis geschiedenis bachelor uitleggen, met behulp van verschijnselen, ontwikkelingen, gebeurtenissen en personen, op een zodanige wijze dat er sprake is van een gedetailleerde en gevarieerde uitleg, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. Toelichting: Onder gedetailleerd en gevarieerd verstaan wij de behandeling van de kenmerkende aspecten in handboeken zoals hieronder genoemd bij aanbevolen bronnen. De student kan aspecten van historisch redeneren, zoals geformuleerd in de kennisbasis geschiedenis bachelor, toepassen op aangereikte historische casussen uit de tijdvakken 7 en 8, op een zodanige wijze dat er sprake is van een gedetailleerde en navolgbare uitleg, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. Toelichting: onder gedetailleerd en navolgbaar verstaan wij de behandeling van de thema's van historisch denken zoals uitgewerkt in bijvoorbeeld <i>Historisch denken</i> van Van Straaten of 'Historical reasoning' van Van Boxtel en Van Drie (zie aanbevolen bronnen).
Leerwegaafhankelijke toets	Kennistoets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	- Hunt, L. e.a. (2016). <i>The making of the West. Peoples and cultures</i> (fifth edition of later). Boston/New York: Bedford St. Martin's. - Kaptein, H. en Rovers, F. e.a.. (2016) <i>Oriëntatie op geschiedenis. Basisboek voor de vakdocent</i>. Gorcum - Van Straaten, D. (red.). (2012). <i>Historisch denken. Basisboek van de vakdocent</i>. Assen: Van Gorcum.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten gekoppeld aan een onderwijseenheid	
Naam eenheid van leeruitkomst	Tijd van de wereldoorlogen en Tijd van televisie en computer
Engelse vertaling	Era of world wars and Era of television and computer
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Propedeuse
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	De student kan de kenmerkende aspecten van de tijdvakken 9 en 10 zoals beschreven in de kennisbasis geschiedenis bachelor uitleggen, met behulp van verschijnselen, ontwikkelingen, gebeurtenissen en personen, op een zodanige wijze dat er sprake is van een gedetailleerde en gevarieerde uitleg, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. Toelichting: Onder gedetailleerd en gevarieerd verstaan wij de behandeling van de kenmerkende aspecten in handboeken zoals hieronder genoemd bij aanbevolen bronnen. De student kan aspecten van historisch redeneren, zoals geformuleerd in de kennisbasis geschiedenis bachelor, toepassen op aangereikte historische casussen uit de tijdvakken 9 en 10, op een zodanige wijze dat er sprake is van een gedetailleerde en navolgbare uitleg, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. Toelichting: onder gedetailleerd en navolgbaar verstaan wij de behandeling van de thema's van historisch denken zoals uitgewerkt in bijvoorbeeld <i>Historisch denken</i> van Van Straaten of 'Historical reasoning' van Van Boxtel en Van Drie (zie aanbevolen bronnen).
Leerwegonafhankelijke toets	Kennistoets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	• Hunt, L. e.a. (2016). <i>The making of the West. Peoples and cultures</i> (fifth edition of later). Boston/New York: Bedford St. Martin's. • Kaptein, H. en Rovers, F. e.a.. (2016) <i>Oriëntatie op geschiedenis. Basisboek voor de vakdocent</i>. Gorcum • van Straaten, D. (red.). (2012). <i>Historisch denken. Basisboek van de vakdocent</i>. Assen: Van Gorcum.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Historisch redeneren en fabuleren
Engelse vertaling	Historical reasoning and fabulating
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Propedeuse
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	De student past de aspecten van historisch redeneren toe, zoals geformuleerd in de kennisbasis geschiedenis bachelor, op aangeleverde historische casussen, op zodanige wijze dat duidelijk wordt hoe historische kennis tot stand komt, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. De student past de aspecten van historisch redeneren toe, zoals geformuleerd in de kennisbasis geschiedenis bachelor, op onwetenschappelijke tendensen in de media en de samenleving, op zodanige wijze dat hij zulke tendensen kritisch kan bespreken, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. Toelichting: onder onwetenschappelijk denken verstaan wij het niet voldoen aan de eisen van falsificatie en verificatie zoals gebruikelijk in de wetenschap.
Leerwegonafhankelijke toets	Kennistoets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	• Van Straaten, D. (red.). (2012). <i>Historisch denken. Basisboek van de vakdocent</i>. Assen: Van Gorcum. • Laqueur, W. (2016) De Protocolen van Moskou. <i>De Groene Amsterdammer</i>, 11 januari 2016. • Truijens, A. Leraar, durf zin van onzin te scheiden. <i>De Volkskrant</i>, 16 september 2016. • Heijne, B., Schaf geschiedenis niet af. <i>De Volkskrant</i>, 21 mei 2016
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	APV (Algemene professionele vorming) 1: De basis van het lesgeven
Engelse vertaling	General Professional Training 1: The fundamentals of teaching
Blok	Pedagogisch bekwaam Propedeuse
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	LUK1: De student ontwerpt een les rekening houdend met de context, werkvormen, lesdoelen en (digitale) onderwijsleermiddelen en hij onderbouwt deze les vanuit leertheorieën, visies op leren en visies op intelligentie zoals beschreven in de generieke kennisbasis bachelor voor het tweedegraads gebied. LUK2: De student analyseert een zelf ontworpen en uitgevoerde les vanuit theoretische concepten zoals beschreven in de generieke kennisbasis bachelor voor het tweedegraads gebied. Daaropvolgend reflecteert hij op zijn professioneel handelen waarbij hij de feedback van anderen op navolgbare en kritisch-reflectieve wijze betreft. LUK3: De student beschrijft het Nederlandse onderwijsstelsel en verschillende onderwijsconcepten van vroeger en nu gerelateerd aan maatschappelijke ontwikkelingen en zijn eigen onderwijsverzueringen binnen het tweedegraads gebied. Zie voor toelichting de opleidingssite.
Leerwegaafhankelijke toets	Dossier
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Bronnen die bronnen die bij het aangeboden onderwijs gebruikt worden: Competentiekaart. Tilburg: Fontys Hogescholen Ettekoven, S. & Hooiveld, J. (2015). <i>Leren en onderwijzen</i>. Noordhoff Geerts, W. & Kralingen, R. Van, (2016). <i>Handboek voor leraren</i>. Bussum: Coutinho. Hoofdstuk 1, 2, 3, 9, 11 Gids voor ouders en verzorgers van het voortgezet onderwijs (2015-2016).nGeraadpleegd op 11 juli 2017 via www.rijksoverheid.nl Slooter, M. (2018). <i>De zes rollen van de leraar</i>. Huizen: Uitgeverij Pica.

Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Zie voor de studiewijzer van APV1 De basis van het lesgeven de opleidingssite.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten

Naam eenheid van leeruitkomst	APV2: Ontwikkelingspsychologie
Engelse vertaling	GPT2: Developmental psychology
Blok	Pedagogisch Bekwaam Propedeuse
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	LUK 1: De student verklaart het handelen van leerlingen vanuit verschillende perspectieven te weten: diens overtuigingen, biologische factoren, verschillende ontwikkelingstheorieën en culturele aspecten zoals beschreven in de generieke kennisbasis bachelor van het tweedegraads gebied. Vanuit deze verklaring beargumenteert hij zijn eigen handelen of zijn voornemen tot een bepaalde wijze van handelen. Zie voor toelichting de opleidingssite.
Leerwegaafhankelijke toets	Dossier
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Bronnen die bronnen die bij het aangeboden onderwijs gebruikt worden: Duckworth, A.L., & Seligman, M.E.P. (2005). <i>Self-discipline outdoes IQ in predictin academic performance of adolescents</i>. Psychological Science, 16, 939-944. Evers, M. (2014). <i>Hoe voorbeeldig moet een leraar op zondag zijn?</i> Verkregen op www.limburger.nl op 30-6-2015 Geerts., W. & Kralingen, R. Van (2016). <i>Handboek voor leraren</i>. Bussum, Nederland: Coutinho. Güven, H. (2015), Zijn pubers met een Turkse en Marokkaanse achtergrond anders dan hun autochtone Nederlandse leeftijdsgenoten? Verkregen op www.onderwijsweb.hu.nl op 13-07-2015 Korthagen, F. & Vasalos. <i>Kwaliteit van binnenuit als sleutel voor professionele ontwikkeling</i>. Tijdschrift voor lerarenopleiders, 28, 1, 17-23. Nelis, H. & Sark, van, Y. (2014). <i>Puberbrein binnenstebuiten</i>. Utrecht/Antwerpen: Kosmos uitgevers. Sanderse, W., Grinsven, V. & Valk, R. (2015). <i>Leraar, rolmodel of moraalridder?</i> Vantwaalf tot achttien April 2015.

	Sanderse, W. (2014). Leraren en hun voorbeeldfunctie in de morele vorming van kinderen. <i>Streven: cultureel-maatschappelijk maandblad</i> 81(6), 565-571 Schuit, H., Vrieze, de, I. & Slegers, P. (2011). <i>Leerlingen motiveren: een onderzoek naar de rol van leraren</i>. Open Universiteit Heerlen, Ruud de Moor Centrum. Teitler, P. (2017). <i>Lessen in orde</i>. Bussum, Nederland: Coutinho. Van der Wal, J & De Wilde, J (2017). <i>Identiteitsontwikkeling en leerlingbegeleiding</i>. Bussum: Coutinho. Hoofdstuk 2, 3 en 4. Vansteenkiste, M., Sierens, E., Soenens, B. & Lens, W. (2007). <i>Willen, moeten en structuur in de klas: over het stimuleren van een optimaal leerproces</i>. Katholieke universiteit Leuven. Witzel, B.S., Mercer, C.D. (2003). <i>Using Rewards to Teach Students with Disabilities; Implications for Motivation</i>. Remedial and Special Education, 24, 2, 88-96.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Zie voor de studiewijzer van APV2 Ontwikkelingspsychologie de opleidingssite.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Professioneel Handelen Hoofdfase 1
Engelse vertaling	Professional Skills
Plaats blok in de opleiding	Professioneel bekwaam Hoofdfase 1
EC	10 EC
Leeruitkomsten Professioneel Handelen Hoofdfase 1	- De student ontwerpt leeractiviteiten voor leerlingen in het tweedegraads gebied, voert deze uit en reflecteert op het leerproces en leeropbrengsten, gebruikmakend van enkele werkvormen en volgens een gestructureerde opbouw van de lesstof. - De student creëert een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen en levert hiermee een bijdrage aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van zijn leerlingen. - De student handelt en communiceert respectvol vanuit zijn professionele rol naar leerlingen, collega's en medestudenten, vanuit zijn eigen kennis en opvattingen over onderwijs en respecteert hierbij de opvattingen van anderen. - De student geeft richting en vorm aan de ontwikkeling van zijn onderwijspedagogisch, vakdidactisch en vakinhoudelijk handelen als professional op een planmatige manier op basis van een leerwerkplan en reflecteert hierbij op het eigen handelen onderbouwd vanuit zelfreflectie en feedback van anderen.
Leerwegaafhankelijke toets	De student maakt een portfolio met daarin bewijslast om de leeruitkomsten aan te tonen. Op basis van het portfolio wordt een eindgesprek georganiseerd tussen student, instituutsopleider (IO), werkplekbegeleider (WPB) en/of schoolopleider (SO). De werkplekbegeleider/schoolopleider heeft een adviserende rol bij de beoordeling. De instituutsopleider is examinerator en beoordeelt. De eindbeoordeling vindt plaats op grond van de lesbezoeken (of video's), de tussenevaluatie, het stageportfolio en het eindgesprek.
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Voor meer informatie over het werkplekleren en de stages kun je hier terecht: https://connect.fontys.nl/instituten/flot/Stage/Paginas/Home.aspx
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Studenten deeltijd die het FLEX programma volgen wordt bij de intake bepaalt welke stages voor hen gelden. Dat wordt vastgelegd in de onderwijsovereenkomst. Een deeltijdstudent mag altijd starten met een stage, ongeacht welke periode. De stage dient wel aangemeld te worden in SAS+, zodat een IO-er gekoppeld kan worden.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Vakdidactiek: M&M en Burgerschap
Engelse vertaling	Teaching methods
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofd fase 1
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	De student toont aan wat zijn eigen positie als geschiedenisdocent is binnen het leergebied M&M (zie: SLO, Concretisering van de kerndoelen mens- en maatschappij, Enschede 2007 [of de opvolger hiervan] en curriculum.nu) en hoe de verschillende vakken elkaar binnen M&M completeren, door lesmateriaal te ontwikkelen voor het tweedegraads gebied en op dit proces te reflecteren, op zodanige wijze dat hij/zij voorbereid wordt voor lesgeven in het vak M&M. De student toont aan wat zijn eigen positie als geschiedenisdocent is ten opzichte van burgerschap door lesmateriaal te ontwikkelen voor het tweedegraads gebied. Toelichting: de student houdt rekening met de actuele publicaties vanuit de Rijksoverheid, waarbij aandacht is voor de vier dimensies voor het MBO en de drie domeinen van het VO.
Leerwegaafhankelijke toets	Dossier
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	• Tuithof, H. (red.) (2018), <i>Wat werkt als je samenwerkt. Voorbeelden van samenwerking tussen gammavakken</i>. Amsterdam: Landelijk Expertisecentrum Mens- en Maatschappijvakken • Boxtel, C. van (2009). <i>Vakintegratie in de M&M-vakken</i>. Landelijk Expertisecentrum M&M en EC en Handel, Amsterdam. Deel 1 (30 pp.) • BV Databank.be (2013) <i>Projectonderwijs</i>, http://bvdata-bank.be, 27 mrt. 2013 • Ebbens S et al. (2013) <i>Samenwerkend leren</i>, Noordhoff, Groningen. H3 en H6. • Hoogeveen, P. et al (2014) <i>Het didactische werkvormenboek</i>. Van Gorcum. Assen, werkvorm Projectwerk • Platform onderwijs 2032 (2016) <i>Ons onderwijs 2032 Eindadvies</i>. Idem, Den Haag. • Hoobroeckx, F. en Haak, E., (2014). <i>Onderwijskundig ontwerpen. Het ontwerp als basis voor leermiddelenontwikkeling</i>. Houten/Diegem, Bohn Stafleu Van Loghem.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Vakdidactiek: ontwerpen van onderwijs en bovenbouw VMBO
Engelse vertaling	Teaching methods
Plaats blok in de opleiding	Vakdidactisch bekwaam Hoofd fase 1
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	De student ontwerpt leerroutes voor leerlingen gericht op de eindtermen van het VMBO geschiedenis waarbij recht wordt gedaan aan verschillen tussen leerlingen voor het tweede-graads gebied. De student ontwerpt een PTA en een bijbehorend schoolexamen gericht op de eindtermen van het vmbo voor het tweede-graads gebied.
Leerwegaafhankelijke toets	Dossier
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	• www.examenblad.nl , materialen rondom toetsconstructie van www.cito.nl
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Historisch overzicht van 1900 tot 1945
Engelse vertaling	Historical overview 1900-1945
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofd fase 1
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	De student kan de componenten van Van Boxtel en Van Drie toepassen op verschijnselen, personen, gebeurtenissen en ontwikkelingen die betrekking hebben op de (inter-)nationale politiek in de periode 1900-1945, zoals omschreven in de kennisbasis bachelor, op zodanige wijze dat de student blijkt geeft van geschoold historisch besef, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. De student kan kennis en begrip van verschijnselen, personen, gebeurtenissen en ontwikkelingen die betrekking hebben op de (inter-)nationale politiek in de periode 1900-1945 aantonen, op een zodanige wijze dat sprake is van een gedetailleerde en gevarieerde uitleg, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. Toelichting: we verstaan onder een gedetailleerde en gevarieerde wijze de behandeling zoals deze voorkomt in bijvoorbeeld Caljé, <i>De lange twintigste eeuw</i>, en Hunt, <i>The making of the West</i>
Leerwegaafhankelijke toets	Kennistoets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	• Caljé, P., den Hollander, J. (2011). <i>De lange twintigste eeuw. Van 1870 tot heden</i>. Houten: het Spectrum. • Hunt, L. e.a. (2016). <i>The making of the West. Peoples and cultures</i> (fifth edition of later). Boston/New York: Bedford St. Martin's.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Historisch overzicht van 1940 tot heden
Engelse vertaling	Historical overview 1940-present
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofd fase 1
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	De student kan de componenten van Van Boxtel en Van Drie toepassen op verschijnselen, personen, gebeurtenissen en ontwikkelingen die betrekking hebben op de (inter-)nationale politiek in de periode 1940-heden, zoals omschreven in de kennisbasis bachelor, op zodanige wijze dat de student blijkt geeft van geschoold historisch besef, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. De student kan kennis en begrip van verschijnselen, personen, gebeurtenissen en ontwikkelingen aantonen die betrekking hebben op de (inter-)nationale politiek in de periode 1940-heden op een gedetailleerde en gevarieerde wijze, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. Toelichting: we verstaan onder een gedetailleerde en gevarieerde wijze de behandeling zoals deze voorkomt in bijvoorbeeld Caljé, <i>De lange twintigste eeuw</i>, en Hunt, <i>The making of the West</i>.
Leerwegaafhankelijke toets	Kennistoets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	• Caljé, P., den Hollander, J. (2011). <i>De lange twintigste eeuw. Van 1870 tot heden</i>. Houten: het Spectrum. • Hunt, L. e.a. (2016). <i>The making of the West. Peoples and cultures</i> (fifth edition of later). Boston/New York: Bedford St. Martin's.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Sociaal-economische geschiedenis van Nederland
Engelse vertaling	Social-economic history of the Netherlands
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofd fase 1
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	De student contextualiseert historische begrippen uit de sociaaleconomische geschiedenis rondom globalisering en de verzorgingsstaat van Nederland in de periode 1800 tot heden, op zodanige wijze dat de student blijkt geeft van geschoold historisch besef, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. Toelichting: onder historische begrippen verstaan wij de substantieve concepten, zoals beschreven in het artikel van Van Boxtel en Van Drie.
Leerwegonafhankelijke toets	Kennistoets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	• Davids, K., 't Hart, M. (red.) (2011) <i>De wereld & Nederland. Een sociale en economische geschiedenis van de laatste duizend jaar</i>. Amsterdam: Boom (deel II The Great Divergence.) • Van Boxtel, C., Van Drie, J. (2008), Historical reasoning: towards a framework for analyzing students'resoning about the past. <i>Educational Psychology Review</i>, 20(2), 87-110.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Indonesië en Shoah
Engelse vertaling	Indonesia and Shoah
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofdfase 1
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	De student stelt vragen met behulp van meta-historische concepten over de thema's kolonialisme, modern imperialisme, Japanse bezetting en hedendaagse beeldvorming over de casus Indonesië, op zodanige wijze dat de student blijkt geeft van geschoold historisch besef, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. De student analyseert historische contexten van genocides en oorlogshedenkingen, met name die van de Shoah, op zodanige wijze dat oorzaken en gevolgen onderscheiden worden, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied.
Leerwegonafhankelijke toets	Dossier
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	- Jansen van Galen, J. (2010) <i>Afscheid van de koloniën: het Nederlandse dekolonisatiebeleid 1942 – 2012</i>. Amsterdam: Uitgeverij Contact. - Van Haperen, M. e.a. <i>De Holocaust en andere genociden. Een inleiding</i>. Amsterdam: AUP.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Vakdidactiek Historisch redeneren
Engelse vertaling	Historical reasoning 2
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofdphase 1
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	De student evalueert het gebruik van de verschillende componenten van historisch redeneren van een bestaand vakdidactisch ontwerp met behulp van de modellen van Van Boxtel/Van Drie, Seixas & Morton en Van Straaten e.a., op zodanige wijze dat de student blijkt geeft van geschoold historisch besef, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied.
Leerwegaafhankelijke toets	Kennistoets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	• Van Boxtel, C., Van Drie, J. (2008), Historical reasoning: towards a framework for analyzing students' reasoning about the past. <i>Educational Psychology Review</i>, 20(2), 87-110. • Van Boxtel, C., Van Drie, J. (2013), Historical reasoning in the classroom: what does it look like and how can we enhance it. <i>Teaching History</i>, Issue 150, 44-52. • Seixas, P., Morton, T. (2013) <i>The big six historical thinking concepts</i>, Toronto: Nelson Education.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Staatsinrichting Nederland en Europa: kernbegrippen
Engelse vertaling	Civics: Key concepts
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofd fase 1
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	De student legt uit: de wording en werking van de Nederlandse en Europese staatsinrichting aan de hand van een aangereikte casus op een gevarieerde en het publieke debat overstijgende wijze, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. Toelichting: onder een gevarieerde en overstijgende wijze verstaan we de uitleg zoals die bijvoorbeeld naar voren komt in Deschouwer (zie aanbevolen literatuur)
Leerwegaafhankelijke toets	Kennistoets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Deschouwer, K., Hooghe, H. (2015) <i>Politiek, inleiding in de politieke wetenschappen</i> . Amsterdam: Boom Lemma uitgevers.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	APV3: Klassenmanagement
Engelse vertaling	GPT3: Classroom management
Blok	Pedagogisch Bekwaam Hoofdfase 1
EC	5
Leeruitkomsten+ toelichting	LUK1: De student beargumenteert hoe hij een klassenklimaat kan creëren waarin leerlingen zich veilig kunnen ontwikkelen tot sociale, competente en zelfstandige mensen en/of beroepsbeoefenaars aan de hand van de kernconcepten zoals beschreven in de generieke kennisbasis bachelor in het tweedegraads gebied. LUK2: De student analyseert praktijkvoorbeelden inzake klassenmanagement met de daarbij behorende leerkrachtinterventies op basis van de kernconcepten zoals beschreven in de generieke kennisbasis bachelor van het tweedegraads gebied. LUK3: De student observeert en analyseert groepsprocessen in de klas en onderbouwt hoe deze processen positief beïnvloed kunnen worden vanuit groepsdynamische processen zoals beschreven in de generieke kennisbasis bachelor van het tweedegraads gebied. Zie voor toelichting de opleidingssite.
Leerwegaafhankelijke toets	Dossier
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Bronnen die bronnen die bij het aangeboden onderwijs gebruikt worden: Geerts, W. & Kralingen, R. van. (2016). <i>Handboek voor Leraren</i>. Bussum: Coutinho. Slooter, M. (2018). <i>De zes rollen van de leraar</i>. Huizen: Uitgeverij Pica. Teitler, P. (2017). <i>Lessen in orde</i>. Bussum: Coutinho. Marzano, R. (2014) <i>Wat werkt: Pedagogisch handelen & klassenmanagement</i>. Uitgeverij Bazalt
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Zie voor de studiewijzer van APV3 Klassenmanagement de opleidingssite. Het hebben van een werkplek of een (school)context waarin je opdrachten uit kunt voeren is noodzakelijk voor het afronden van deze module.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	APV4: In gesprek over sociale veiligheid
Engelse vertaling	GPT4: Discussion about social safety
Blok	Pedagogisch Bekwaam Hoofdfase 1
EC	5
Leeruitkomsten+ toelichting	LUK1: De student analyseert de kwaliteit van zelf uitgevoerde een-op-een gesprekken op basis van soorten en functies van gesprekken, principes van effectieve communicatie, gespreksomstandigheden, basisgespreksvaardigheden en non-verbale en verbale- communicatie zoals beschreven in de generieke kennisbasis bachelor van het tweedegraads gebied. Naar aanleiding van deze analyse reflecteert de student op zijn eigen handelen waarin hij feedback van anderen inzet met als doel sturing te geven aan zijn professionele en persoonlijke ontwikkeling. LUK2: De student verwoordt enkele belangrijke uitgangspunten voor zijn handelen als docent vanuit het oogpunt van sociale veiligheid, hij onderbouwt dit vanuit opgedane praktijkervaringen en vanuit theoretische kernconcepten zoals beschreven in de generieke kennisbasis bachelor van het tweedegraads gebied. Op basis daarvan schetst hij zijn voornemen tot professionele handelen naar leerlingen, ouders en andere professionals binnen het tweedegraads gebied. LUK3: De student analyseert morele aspecten en dilemma's in zijn beroep en verantwoordt keuzes vanuit de pedagogische opdracht van de school en vanuit zijn persoonlijke onderwijsvisie waarbij hij verwijst naar theoretische inzichten en/of – concepten uit de generieke kennisbasis bachelor binnen het tweedegraads gebied. Zie voor toelichting de opleidingssite.
Leerwegaafhankelijke toets	Dossier
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Bronnen die bronnen die bij het aangeboden onderwijs gebruikt worden: Brand, van den, A. (2010). <i>Gesprekscommunicatie</i>. Bussum: Coutinho. Delfos, M. (2014). <i>Ik heb ook wat te vertellen!</i> Amsterdam: SWP. Geerts, W. & Kralingen, R. van (2016). <i>Handboek voor leraren</i>. Bussum: Coutinho*.

	Gramsbergen-Hoogland, Y. & Molen, van der, H. (2013). <i>Gesprekken in organisaties</i>. Houten: Noordhoff. Janssen, D., Loo, van der, M., Hurk, van den, J. & Jansen, F. (2012). <i>Zakelijke communicatie</i>. Houten: Noordhoff. Konig, A. (2001). <i>In gesprek met de leerling</i>. Houten: Educatieve Teitler, P. (2017). <i>Lessen in orde</i>. Bussum: Coutinho *. Hoofdstuk 13, paragraaf 13.2.2 (blz. 257 t/m 260) Van der Wal, J & De Wilde, J (2017). Identiteitsontwikkeling en leerlingbegeleiding. Bussum: Coutinho*. Vonk, R. (2013). <i>Sociale psychologie</i>. Houten: Noordhoff Wijsman, E. (2013). <i>Psychologie en sociologie</i>. Houten: Noordhoff.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Zie voor de studiewijzer van APV4 In gesprek over sociale veiligheid de opleidingssite. Het hebben van een werkplek of een (school)context waarin je opdrachten uit kunt voeren wordt aanbevolen voor het afronden van deze module.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Professioneel Handelen Hoofd fase 2
Engelse vertaling	Professional Skills
Plaats blok in de opleiding	Professioneel bekwaam Hoofd fase 2
EC	10 EC
Leeruitkomsten H2-fase	• De student ontwerpt samenhangende leeractiviteiten voor leerlingen in het tweedegraads gebied, voert deze uit en reflecteert en evalueert het leerproces en leeropbrengsten van de samenhangende leeractiviteiten, gebruikmakend van afwisselende en activerende werkvormen volgens een gestructureerde opbouw van de lesstof waarbij tegemoet gekomen wordt aan de verschillende leerbehoeften van de leerlingen. • De student creëert een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen en levert hiermee een bijdrage aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van zijn leerlingen. Hij kan zijn pedagogisch handelen afstemmen met zijn collega's en met anderen die voor de ontwikkeling van de leerling verantwoordelijk zijn. • De student handelt en communiceert respectvol vanuit zijn professionele rol naar ouders en professionals (leerlingbegeleider, decaan, mentoren, zorgcoördinator) en gebruikt deze expertise bij het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van zijn eigen onderwijs. • De student onderzoekt zijn onderwijspedagogisch, vakdidactisch en vakinhoudelijk handelen en kan op basis van een zelfbeoordeling, gebaseerd op zelfreflectie en feedback van anderen, zelfstandig richting en vorm geven aan zijn ontwikkeling als professional.
Leerwegaafhankelijke toets	De student maakt een portfolio met daarin bewijslast om de leeruitkomsten aan te tonen. Op basis van het portfolio wordt een eindgesprek georganiseerd tussen student, instituutsopleider (IO), werkplekbegeleider (WPB) en/of schoolopleider (SO). De werkplekbegeleider/schoolopleider heeft een adviserende rol bij de beoordeling. De instituutsopleider is examinerator en beoordeelt. De eindbeoordeling vindt plaats op grond van de lesbezoeken (of video's), de tussenevaluatie, het stageportfolio en het eindgesprek.
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Voor meer informatie over het werkpleklernen en de stages kun je hier terecht: https://connect.fontys.nl/instituten/flot/Stage/Paginas/Home.aspx

Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Studenten deeltijd die het FLEX programma volgen wordt bij de intake bepaalt welke stages voor hen gelden. Dat wordt vastgelegd in de onderwijsovereenkomst. Een deeltijdstudent mag altijd starten met een stage, ongeacht welke periode. De stage dient wel aangemeld te worden in SAS+, zodat een IO-er gekoppeld kan worden.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Grote denkers
Engelse vertaling	Significant thinkers
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofd fase 2
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	De student analyseert historische personen op politiek, sociaal-economisch of cultureel gebied, op zodanige wijze dat hij de context van deze personen, hun historische significantie, zowel in vroegere tijden als nu, kan motiveren, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. Voorstel Annemarie: De student contextualiseert een denker uit de wereldgeschiedenis, op zodanige wijze dat hij de historische significantie van deze denker, zowel in vroegere tijden als nu, motiveert, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. De student contextualiseert een kunstenaar uit de wereldgeschiedenis, op zodanige wijze dat hij de historische significantie van deze kunstenaar, zowel in vroegere tijden als nu, motiveert, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied.
Leerwegaafhankelijke toets	Performance assessment
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	- Dixon, T. (2015), <i>Wetenschap & Religie</i>. Amsterdam: AUP. - Vermij, R. (2005). <i>Kleine geschiedenis van de wetenschap</i>. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds. Voorstel Annemarie: - Dixon, T. (2015), <i>Wetenschap & Religie</i>. Amsterdam: AUP. - Vermij, R. (2005). <i>Kleine geschiedenis van de wetenschap</i>. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds - Bauer, S. (2015). <i>Het verhaal van de westerse wetenschap: Van Aristoteles tot de oerknaltheorie</i>. Amsterdam: Amsterdam University Press. - Gombrich, E.H., Houtzager, M.E. (2014). <i>Eeuwige schoonheid: Nederlandstalige editie van The Story of Art</i> (26e druk). Houten: Van Holkema & Warendorf. - Seixas, P., Morton T. (2013), <i>The Big Six: Historical Thinking Concepts</i>. Toronto: Nelson Education - APA richtlijnen (zie mediatheek: toolbox informatievaardigheden) - Eigen materiaal verzamelen voor meest significante kunstenaar en denker.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Staatsinrichting: democratische ideeën
Engelse vertaling	Civics: Democratic ideas
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofdfase 2
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	De student reproduceert en vergelijkt de ideeën over democratie en de ontwikkeling in deze ideeën en past deze toe en evalueert deze ideeën aan de hand van hedendaagse politieke instituties en machtsverhoudingen, op zodanige wijze dat bestaande politieke instituties begrepen worden, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied.
Leerwegonafhankelijke toets	Kennistoets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Fennema, Meindert, <i>Van Thomas Jefferson tot Pim Fortuyn</i>, Apeldoorn 2012.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Theorie van de geschiedenis
Engelse vertaling	Theory of history
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofdfase 2
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	De student kan historisch methodologische uitdagingen en verklaringsmodellen toepassen op casussen uit de historiografie en op actuele casussen, op zodanige wijze dat hij blijkt geeft van geschoold historisch besef, ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. Toelichting: wij hanteren de begrippen 'historisch methodologische uitdagingen' en 'verklaringsmodellen' zoals Lorenz doet in zijn boek (zie bronnen).
Leerwegaafhankelijke toets	Kennistoets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	• Lorenz, C. (1998 of later), <i>De constructie van het verleden. Een inleiding in de theorie van de geschiedenis</i>. Amsterdam: Boom. • Van Straaten, D. (red.). (2012). <i>Historisch denken. Basisboek van de vakdocent</i>. Assen: Van Gorcum.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Meesterproef
Engelse vertaling	Masterpiece
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofdphase 2
EC	10
Leeruitkomsten + toelichting	De student evalueert de posities van gezaghebbende auteurs in een historisch debat over een controversieel onderwerp op zodanige wijze dat hij hierover, op een voor historici gebruikelijke wijze, verslaglegging kan doen ten behoeve van zijn lessen in het tweedegraads gebied. Toelichting: Verwacht wordt dat de student een beargumenteerde positie inneemt in een bestaand historisch debat, waarin een vergelijking, afweging en analyse gemaakt wordt. Het bronmateriaal is een goedgekeurde selectie van primaire en secundaire bronnen. Hij is in staat om de door hem geselecteerde auteurs te plaatsen in een historiografische traditie. Dit resulteert in een verslag op voor historici gebruikelijke wijze. Dit verslag is op een systematische wijze voorzien van feedback door peers.
Leerwegonafhankelijke toets	Dossier
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Aangedragen literatuur in de vorm van artikelen door docenten. Eigen gevonden literatuur passend bij de onderzoeksvraag.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	China en de VS
Engelse vertaling	China and the USA
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofd fase 2
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1) De student kan analyseren in hoeverre sprake was van continuïteit en verandering op het gebied van sociale, culturele en politieke tegenstellingen in de VS na 1776. 2) De student kan analyseren wat de oorzaken en gevolgen waren van de economische en politieke spanningen tussen China en het Westen sinds 1800.
Leerwegaafhankelijke toets	Kennistoets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	• Wasserstrom, J. (2018) <i>The Oxford illustrated history of modern China</i>, Oxford: OUP. • Oudheusden, J. van (2016) <i>Amerika, een kleine geschiedenis</i>, Amsterdam: Bert Bakker
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Colleges worden aangeboden volgens lesrooster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Verbreiding of verdieping
Engelse vertaling	Advanced Module
Plaats blok in de opleiding	Vakdidactisch Bekwaam Hoofd fase
EC	15 EC
Leeruitkomsten H-fase	De student toont aan hoe hij zijn vakinhoudelijke of pedagogische bekwaamheid inhoudelijk of contextueel verbreed of verdiept door kennis te verwerven bij andere HBO de kennis en vaardigheden relevant voor zijn opleiding in een andere werkcontext opleidingen of door dan die van de tweedegraadsdocent op te doen. <u>Toelichting:</u> Voor verbreding of verdieping heb je 4 mogelijkheden: A, B, C, of D. • Via een andere opleiding: A. Je kiest een of meer eenheden van leeruitkomsten van een andere tweedegraads lerarenopleiding, lerarenopleiding basisonderwijs of opleidingsminor en behaalt de daarbij horende (leerwegaafhankelijke) toetsen ter grootte van 15 credits. De leeruitkomsten van de andere lerarenopleiding hebben betrekking op andere vakinhoudelijke bekwaamheden dan aangeboden bij de opleiding waarvoor je bent ingeschreven of betreffen pedagogisch-didactische bekwaamheden voor een andere leeftijdsgroep dan de tweedegraads lerarenopleiding. B. Je kiest een of meer programmaonderdelen van een andere geaccrediteerde HBO opleiding, die geen deel uitmaken van de leeruitkomsten van de eigen opleiding en behaalt hiervoor minimaal 15 credits. • Via een bedrijfstage of werkervaring: C. Je toont aan dat je gedurende minimaal 3 maanden een functie hebt gehad op EQF 5 of NLQF 5 niveau (opleidingsniveau: Associate Degree, zie http://www.nlqf.nl/over-nlqf-eqf/het-nlqf in een vakgebied (verwant aan) de vakinhoud van de opleiding waarvoor je ingeschreven staat of in een sociaalpedagogische werksetting waarin met jongeren gewerkt wordt. Je levert tevens een door de werkgever ondertekende referentie in waaruit dat blijkt. D. Je doet werkervaring op in een vakgebied (verwant aan) de vakinhoud van de opleiding waarvoor je ingeschreven staat of in een sociaalpedagogische werksetting waarin met jongeren gewerkt wordt. Je gebruikt de kennisbasis en/of vaardigheden van de opleiding bij het onderbouwen en evalueren van de aanpak en de bereikte resultaten voor minimaal drie niet-routine opdrachten uitgevoerd binnen een bedrijf of non-profit organisatie. De niet-routine opdrachten zijn geen docenttaken uitgevoerd in een andere context dan het onderwijs. Je maakt een keuze uit een van onderstaande opties: • De aard van de opdrachten sluiten aan bij de vakinhoud van huidige opleiding. Je benut dan de vakinhoudelijke kennisbasis van jouw opleiding. • De aard van de opdrachten vragen pedagogische expertise. Je benut dan de generieke kennisbasis van de opleiding. Daarnaast beargumenteer je de waarde van de praktijkervaring opgedaan een ander werkcontext dan de tweedegraads lerarenberoep voor jouw eigen vakinhoudelijke of pedagogische bekwaamheid en professioneel handelen als docent.
Leerwegaafhankelijke toets	Portfolio assessment <u>Toelichting:</u> • Je geeft aan voor welk type verbreding of verdieping je kiest: A,B,C of D. • Daarnaast geeft je aan of je kiest voor een vakinhoudelijke verbreding of verdieping dan wel pedagogische verbreding of verdieping.

	Kies je voor A of B - Dan lever je het bewijs van 15 EC van een geaccrediteerde HBO opleiding voor onderwijseenheden die aantoonbaar verschillend zijn van je opleiding. Je toont aan dat de inhoud een ander vakinhoudelijke bekwaamheid betreft, gericht is op een andere leeftijdsgroep of geen deel uitmaakt van de leeruitkomsten van de eigen opleiding. Keuze C - Je toont aan dat je gedurende minimaal 3 maanden een functie heeft gehad op EQF 5 of NLQF 5 in een vakgebied (verwant aan) de vakinhoud van de opleiding waarvoor je bent ingeschreven of in een sociaalpedagogische werksetting waarin met jongeren werd gewerkt. - Je voegt een door de werkgever ondertekende referentie in waarin bevestigd wordt de door jouw genoemde werkzaamheden op EQF 5 of NLQF 5 niveau gedurende minimaal 3 maanden tot tevredenheid zijn uitgevoerd. De naam van het bedrijf en e-mailadres zijn voor verificatie van authenticiteit toegevoegd. Keuze D - Je onderbouwt en evalueert de aanpak en de bereikte resultaten voor minimaal drie niet-routine opdrachten uitgevoerd binnen een bedrijf of non-profit organisatie a.d.h.v. de kennisbasis en/of vaardigheden van de opleiding. - Een voldoende vraagt een correcte onderbouwing van de aanpak en evaluatie van 3 niet routine opdrachten met concepten en theorieën uit de kennisbasis van de opleiding. - Indien de onderbouwing gebaseerd is op een grondige analyse van de opdrachten, er sprake is van een kritische en/of creatieve toepassing van de kennisbasis is dat een indicatie van een bovengemiddelde prestatie. - Je neemt een bewijs op van de opgedane bedrijfservaring ondertekend door een leidinggevende met naam en mailadres van het bedrijf. - Je toont voor een voldoende minimaal de waarde van de opgedane kennis of praktijkervaring voor het vakinhoudelijk of pedagogisch bekwaamheid aan. - De student die daarnaast ook de relatie legt met het professioneel handelen van de leraar scoort bovengemiddeld. - De student die komt tot een persoonlijke en unieke integratie van kennis en ervaring presteert uitmuntend.
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	http://www.nlqf.nl/over-nlqf-egf/het-nlqf Afhankelijk van de keuze van de student. Infografic Verbreding en verdieping: mogelijkheden: https://connect.fontys.nl/instituten/flot/Documents/Verbreding%20en%20%20verdieping%20overzicht%20studentversie.pdf Rubric: https://connect.fontys.nl/instituten/flot/Documents/Rubrics%20LOT%20verdieping%20en%20verbreding.pdf
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Je kiest als student voor verbreding of verdieping via een andere opleiding of voor contextueel verbreden: via bedrijfservaring. Afspraken hierover maak je met je studiecoach. Je zorgt zelf voor inschrijving bij een andere opleiding, een bedrijfservaringsplaats of indien van toepassing een vrijstelling via de examencommissie indien dit niet bij de intake via de SVO geregeld is. De student die kiest voor optie D. benut de vakinhoudelijke kennisbasis van zijn opleiding of de generieke kennisbasis van de opleiding afhankelijk van het soort praktijkervaring en opdrachten. De verwachte voorkennis is afhankelijk van de keuze die je als student maakt. Kies je voor verbreding via een andere opleiding, ga dan na of je voorkennis aansluit op de onderwijseenheden die je wil volgen.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten

Naam eenheid van leeruitkomst	APV5: Oog voor elke leerling
Engelse vertaling	GPT5: Focus on every pupil
Blok	Pedagogisch Bekwaam Hoofdfase 2
EC	5
Leeruitkomsten+ toelichting	LUK1: De student beschrijft de verschillende begeleidingsstructuren voor leerlingen binnen een specifieke schoolorganisatie in het tweedegraadsgebied en beargumenteert met een reflectieve en onderzoekende houding zijn eigen visie hierop. LUK2: De student signaleert en herkent specifieke onderwijsbehoeften bij leerlingen en levert, in afstemming met betrokkenen, input ten behoeve van de onderwijsaanpak voor een leerling met specifieke onderwijsbehoeften en illustreert aan de hand van de gekozen aanpak en de opbrengsten daarvan hoe hij hier adequaat op anticipeert vanuit praktijkvoorbeelden binnen het tweedegraads gebied. LUK3: De student ontwerpt zelfstandig een reeks leeractiviteiten waarbij een of meerdere differentiatiemethoden worden toegepast en effectieve didactische strategieën worden ingezet om een krachtige leeromgeving te realiseren op basis van kennis over leer- en motivatieprocessen zoals beschreven in de generieke kennisbasis bachelor uit het tweedegraads gebied. Na uitvoering brengt hij de leeropbrengsten in beeld door het leerproces en de gegeven begeleiding te analyseren op klassenniveau. Zie voor toelichting de opleidingssite.
Leerwegaafhankelijke toets	Dossier
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Bronnen die bronnen die bij het aangeboden onderwijs gebruikt worden: Geerts, W. & Kralingen, R. Van (2016). <i>Handboek voor leraren</i>. Bussum: Coutinho. Van der Wal, J & De Wilde, J (2017). <i>Identiteitsontwikkeling en leerlingbegeleiding</i>. Bussum: Coutinho. Horeweg, A. (2016). <i>Gedragsproblemen in de klas in het voortgezet onderwijs</i>. Houten: Lannoo
Onderwijsaanbod	Zie voor de studiewijzer van APV5 Oog voor elke leerling de opleidingssite.

Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Het hebben van een werkplek of een (school)context waarin je opdrachten uit kunt voeren is noodzakelijk voor het afronden van deze module.
---	---

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Professioneel Handelen Afstudeerfase
Engelse vertaling	Professional Skills
Plaats blok in de opleiding	Afstudeerfase
EC	25 EC
Leeruitkomsten A-fase	• De student ontwerpt een onderwijsleertraject voor leerlingen in het tweedegraads gebied, voert deze uit, reflecteert, evalueert en rapporteert over het leerproces en leeropbrengsten van het onderwijsleertraject, waarin de leerling actief leergedrag laat zien, er rekening wordt gehouden met verschillen in leerbehoeften van leerlingen en actuele en betrouwbare bronnen worden ingezet voor het uitdiepen van een vakmatig thema. • De student creëert een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen en levert hiermee een bijdrage aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van zijn leerlingen. De student verantwoordt en legt uit zijn pedagogische omgang met zijn leerlingen en dat zijn onderwijs in pedagogische zin van deze tijd blijft. • De student communiceert als een startbekwame leraar op een constructieve manier, die bijdraagt aan een doelgerichte werkrelatie, met erkenning van verschillende opvattingen en overtuigingen en andere culturele achtergronden van collega's, leerlingen, ouders en vertegenwoordigers van instellingen buiten de school. • De student laat zien te beschikken over een kritische-reflectieve en onderzoekende houding ten aanzien van het eigen onderwijspedagogisch, vakdidactisch en vakinhoudelijk handelen als professional in verschillende leersituaties in de beroepscontext onderbouwd vanuit verschillende (theoretische) bronnen. In een zelfbeoordeling betreft de student de feedback van anderen en analyseert op systematische, navolgbare en resultaatgerichte wijze zijn praktijksituatie. • De student communiceert schriftelijk in helder en correct Nederlands op niveau 4F als docent in het tweedegraads gebied.
Leerwegonafhankelijke toets	De student maakt een portfolio met daarin bewijslast om de leeruitkomsten aan te tonen. Op basis van het portfolio wordt een eindgesprek georganiseerd tussen student, instituutsopleider (IO), werkplekbegeleider (WPB) en/of schoolopleider (SO). De werkplekbegeleider/schoolopleider heeft een adviserende rol bij de beoordeling.

	De instituutsopleider is examinerator en beoordeelt. De eindbeoordeling vindt plaats op grond van de lesbezoeken (of video's), de tussenevaluatie, het stageportfolio en het eindgesprek.
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Voor meer informatie over het werkplekleren en de stages kun je hier terecht: https://connect.fontys.nl/instituten/flot/Stage/Paginas/Home.aspx
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Studenten deeltijd die het FLEX programma volgen wordt bij de intake bepaalt welke stages voor hen gelden. Dat wordt vastgelegd in de onderwijsovereenkomst. Een deeltijdstudent mag altijd starten met een stage, ongeacht welke periode. De stage dient wel aangemeld te worden in SAS+, zodat een IO-er gekoppeld kan worden.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Vakdidactisch ontwerpen (VDO)
Engelse vertaling	Didactic design
Blok	Vakdidactisch Bekwaam Afstudeerfase
EC	14 of 15 (afhankelijk van opleiding)
Leeruitkomsten	1. De student beargumenteert de keuze van zijn (vak)didactisch vraagstuk om het vakinhoudelijk leren van lerenden te bevorderen en maakt hierbij gebruik van een variatie van input van betrokkenen uit de eigen onderwijspraktijk en (inter)nationale (vak)didactische theorieën en methodieken. 2. De student geeft het doorlopen ontwerpproces weer waarin prototypen zijn ontworpen, uitgeprobeerd en geëvalueerd gericht op zijn gekozen (vak)didactisch vraagstuk. Hij beschouwt gemaakte keuzes kritisch, verzamelt feedback van betrokkenen binnen en buiten de eigen onderwijspraktijk en maakt gebruik van (inter)nationale (vak)didactische theorieën en methodieken. Het proces en de opgedane inzichten zijn inzichtelijk en op een systematische manier navolgbaar gemaakt voor derden. 3. De student beschrijft wat het ontwerpproces en daarmee opgedane inzichten betekenen voor de visie op zijn vakdidactisch handelen. Toelichting: Het (vak)didactisch vraagstuk dient relevant te zijn voor het vakinhoudelijk leren van leerlingen. Het vraagstuk kan gaan over het leren van (aspecten) binnen het afzonderlijke schoolvak of vakgebied. Het kan ook gaan over een vakoverstijgend maatschappelijk vraagstuk, waar het schoolvak deel van uitmaakt. Het vraagstuk kan daarmee meer algemeen didactisch of meer specifiek vakdidactisch van aard zijn. Het doel van de opdracht is dat de aankomende professional aantoont dat hij in staat is zijn eigen professionele ontwikkeling d.m.v. een systematische en kritisch reflectieve benadering in gang kan zetten, te sturen en te evalueren.
Leerwegonafhankelijke toets	De eindbeoordeling van de gehele onderwijseenheid zal plaatsvinden op basis van een portfolio-assessment. De student maakt een portfolio en neemt daarin op een verantwoording aangevuld met diverse bewijzen, materialen en

	feedback. Deze verantwoording is een tekst waarin de student alle onderdelen van het proces en de belangrijkste keuzes beschrijft, kritisch hierop terugkijkt (in relatie tot de kwaliteit van de verzamelde gegevens, onderzoeksvragen/ontwerpeisen en literatuur) en komt tot conclusies en aanbevelingen. In de verantwoording wordt zo nodig verwezen naar onderdelen van het portfolio. De beoordeling kent twee fasen: 1. Ontvankelijkheidstoetsing door de beoordelaars. 2. De beoordeling door de beoordelaars bestaat uit het consensus over: • het vaststellen of de leeruitkomsten zijn gerealiseerd op het vereiste bachelorniveau; • het geven van feedback die de beoordeling onderbouwt; • het vastleggen van de bevindingen en het eindoordeel in het beoordelingsformulier.
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	De algemene studiewijzer en aanvullende leermiddelen vanuit de opleidingen zijn beschikbaar via de FLOT portal. Daarnaast dient de student passend bij het gekozen vraagstuk literatuur te zoeken en verwerken.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Er wordt gewerkt vanuit de kernelementen van praktijkonderzoek van FLOT. Dit betekent van de start tot het eind van het onderzoek het volgende: 1. Een onderwijsprofessional onderzoekt zijn eigen praktijk. Het onderwerp betreft een vraag uit de eigen praktijk, iets wat haar/hem bezighoudt, iets waar het schuurt, iets wat hem raakt. 2. Het onderzoek is erop gericht de eigen praktijk te verbeteren door die stapsgewijs te onderzoeken. De afgelegde onderzoeksweg wordt op een inzichtelijke en navolgbare manier weergegeven. 3. Leerlingen/collega's krijgen een stem in het onderzoek. 4. Er wordt voortgebouwd op bestaande kennis: er wordt gebruik gemaakt van bronnen en/of uitkomsten van onderzoek van anderen, zoals vakgenoten én wetenschappers. 5. De opbrengsten worden helder en kernachtig vastgelegd en eventueel gedeeld met anderen. Het start met een vraag (bijvoorbeeld: 'Hoe kan ik mijn leerlingen actiever betrekken bij de les'), en krijgt vervolg in een reeks activiteiten die elk bijdragen aan inzicht in de vraag. De onderzoeksactiviteiten kunnen heel divers zijn: vragen stellen aan collega's, leerlingen observeren, (vak)literatuur lezen, een werkvorm uitproberen in de les en daar achteraf op reflecteren, een aanpassing doen, opnieuw iets uitproberen, etc. Het kan zo zijn dat gedurende het proces 'voortschrijdend inzicht' ertoe leidt dat de startvraag wordt aangepast (niet 'Hoe kan ik mijn leerlingen actiever betrekken bij de les', maar 'hoe kan ik ervoor zorgen dat mijn leerlingen dieper leren?').

	Kenmerkend is dat de keuze voor activiteiten niet van te voren helemaal is vastgelegd maar stap voor stap – op basis van tussentijdse inzichten en reflectie daarop – tot stand komt. Een onderzoekende houding is een flexibele manier van professionaliseren: tussentijdse inzichten en resultaten vormen de basis voor te nemen vervolgstappen en - activiteiten. De kennisopbouw gebeurt in kleine stapjes, elke stap voegt iets toe aan de vorige. Van belang is dat de stappen en de opbrengsten goed worden beschreven zodat het gevolgde proces en de daarbinnen ontstane inzichten voor de betrokken professional zelf én voor derden navolgbaar/inzichtelijk zijn. Deze systematische manier van onder woorden brengen vraagt om een passende aanpak zoals het werken met 'learning design studio's' of andere vormen waarbij studenten met regelmaat hun tussenstappen met medestudenten en begeleiders bespreken om met behulp van hun feedback de volgende stap te kunnen bepalen. De afstudeerfase wordt georganiseerd per opleiding en/of cluster.
--	---

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten

Naam eenheid van leeruitkomst	Onderwijspedagogisch Handelen (OPH)
Engelse vertaling	Pedagogical skills in education
Blok	Pedagogisch Bekwaam Afstudeerfase
EC	15
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student beargumenteert de keuze van zijn onderwijspedagogisch vraagstuk gericht op het afstemmen op de behoeften van lerenden en maakt hierbij gebruik van een variatie van input van betrokkenen uit de eigen onderwijspraktijk en (inter)nationale onderwijspedagogische theorieën en methodieken. 2. De student geeft het proces weer waarin interventies zijn ontworpen, uitgevoerd en geëvalueerd om zijn pedagogisch handelen door te ontwikkelen gericht op zijn gekozen onderwijspedagogisch vraagstuk. Hij beschouwt gemaakte keuzes kritisch, verzamelt informatie en feedback van betrokkenen binnen en buiten de eigen onderwijspraktijk en maakt gebruik van (inter)nationale onderwijspedagogische theorieën en methodieken. Het proces en de opgedane inzichten zijn inzichtelijk en op een systematische manier navolgbaar gemaakt voor derden. 3. De student beschrijft wat de interventies en daarmee opgedane inzichten betekenen voor de visie op zijn onderwijspedagogisch handelen. Toelichting De pedagogische aspecten staan centraal in het <i>onderwijspedagogisch vraagstuk</i>. Het gekozen onderwijspedagogisch vraagstuk dient relevant te zijn voor de ontwikkeling van het onderwijspedagogisch handelen van de student en gericht op het afstemmen op de behoeften van de lerenden: het toewerken naar onderwijs op maat (passend onderwijs) en/of verbeteren van het pedagogisch klimaat. Het doel van de opdracht is dat de aankomende professional aantoont dat hij in staat is zijn eigen professionele ontwikkeling d.m.v. een systematische en kritisch reflectieve benadering in gang kan zetten, te sturen en te evalueren.
Leerwegonafhankelijke toets	De eindbeoordeling van de gehele onderwijseenheid zal plaatsvinden op basis van een portfolio-assessment. De student maakt een portfolio en neemt daarin op een verantwoording aangevuld met diverse bewijzen, materialen en feedback. Deze verantwoording is een tekst waarin de student alle onderdelen van het proces en de belangrijkste keuzes beschrijft, kritisch hierop terugkijkt (in relatie tot de kwaliteit van de verzamelde gegevens,

	onderzoeksvragen/ontwerpeisen en literatuur) en komt tot conclusies en aanbevelingen. In de verantwoording wordt zo nodig verwezen naar onderdelen van het portfolio. De beoordeling kent twee fasen: 1. Ontvankelijkheidtoetsing door de beoordelaars. 2. De beoordeling door de beoordelaars bestaat uit het consensus over: • het vaststellen of de leeruitkomsten zijn gerealiseerd op het vereiste bachelorniveau; • het geven van feedback die de beoordeling onderbouwt; • het vastleggen van de bevindingen en het eindoordeel in het beoordelingsformulier.
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	De algemene studiewijzer en aanvullende leermiddelen vanuit de opleidingen zijn beschikbaar via de FLOT portal. Daarnaast dient de student passend bij het gekozen vraagstuk literatuur te zoeken en verwerken.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Er wordt gewerkt vanuit de kernelementen van praktijkonderzoek FLOT. Dit betekent van de start tot het eind van het onderzoek het volgende: 5. Een onderwijsprofessional onderzoekt zijn eigen praktijk. Het onderwerp betreft een vraag uit de eigen praktijk, iets wat haar/hem bezighoudt, iets waar het schuurt, iets wat hem raakt. 6. Het onderzoek is erop gericht de eigen praktijk te verbeteren door die stapsgewijs te onderzoeken. De afgelegde onderzoeksweg wordt op een inzichtelijke en navolgbare manier weergegeven. 7. Leerlingen/collega's krijgen een stem in het onderzoek. 8. Er wordt voortgebouwd op bestaande kennis: er wordt gebruik gemaakt van bronnen en/of uitkomsten van onderzoek van anderen, zoals vakgenoten én wetenschappers. 5. De opbrengsten worden helder en kernachtig vastgelegd en eventueel gedeeld met anderen. Het start met een vraag (bijvoorbeeld: 'Hoe kan ik mijn leerlingen actiever betrekken bij de les'), en krijgt vervolg in een reeks activiteiten die elk bijdragen aan inzicht in de vraag. De onderzoeksactiviteiten kunnen heel divers zijn: vragen stellen aan collega's, leerlingen observeren, (vak)literatuur lezen, een werkvorm uitproberen in de les en daar achteraf op reflecteren, een aanpassing doen, opnieuw iets uitproberen, etc. Het kan zo zijn dat gedurende het proces 'voortschrijdend inzicht' ertoe leidt dat de startvraag wordt aangepast (niet 'Hoe kan ik mijn leerlingen actiever betrekken bij de les', maar 'hoe kan ik ervoor zorgen dat mijn leerlingen dieper leren?'). Kenmerkend is dat de keuze voor activiteiten niet van te voren helemaal is vastgelegd maar stap voor stap – op basis van tussentijdse inzichten en reflectie daarop – tot stand komt. Een onderzoekende houding is een flexibele manier van professionaliseren: tussentijdse inzichten en resultaten vormen de basis voor te nemen vervolgstappen en - activiteiten. De kennisopbouw gebeurt in kleine stapjes, elke stap voegt iets toe aan de vorige. Van belang is dat de stappen en de opbrengsten

	goed worden beschreven zodat het gevolgde proces en de daarin ontstane inzichten voor de betrokken professional zelf én voor derden navolgbaar/inzichtig zijn. Deze systematische manier van onder woorden brengen vraagt om een passende aanpak zoals het werken met 'learning design studio's' of andere vormen waarbij studenten met regelmaat hun tussenstappen met medestudenten en begeleiders bespreken om met behulp van hun feedback de volgende stap te kunnen bepalen. De afstudeerfase wordt georganiseerd per opleiding en/of cluster.
--	---